

דף לז.

עין משפט א.ב.

יו"ד סימן יז סעיף א

א. השוחט את הבריא לא פירכסה הרי זו מותרת, אבל המסוכנת והיא כל שמעמידים אותה^א ואינה עומדת, אע"פ שאוכלת מאכל בריאות אם שחטה ולא פירכסה כלל הרי זו נבלה^ב, ולוקין עליה^ג, ואם פירכסה הרי זו מותרת.

ב. צריך שיהיה הפירכוס בסוף השחיטה ולהמשך עד אחרי השחיטה^ד, אבל בתחילתה אינו מועיל^ה.

כיצד הוא הפירכוס, בבהמה דקה ובחיה גסה ודקה, בין שפשטה ידה והחזירה^ו או שפשטה רגלה^ז אע"פ שלא החזירה או שכפפה רגלה^ח בלבד הרי זה פירכוס ומותר, אבל אם פשטה ידה ולא החזירה הרי זו אסורה שאין זה אלא הוצאת נפש בלבד.

ג. היינו בגערה או במקל אבל ביד לא מהני דקים להו לרבנן דנטולה נשמתה קודם שחיטה. ש"ך ס"ק א', ט"ז ס"ק א'. ואם העמידו אותה ביד אפי' הלכה אח"כ ד' אמות לא יצאה מחזקת מסוכנת שקל יותר ללכת מאשר לקום בעצמה, ובכף החיים אות ב' הביא חולקים בזה וסיים דכן עשו מעשה להכשיר. ועומדת מכח גערה או ע"י מקל היינו שהיתה בשכיבה ממש לארץ אבל אם בכרעה על רגליה ועמדה ע"י גערה או מקל או אפי' מעצמה אין זה מוציאה מכלל מסוכנת. כף החיים אות ו'.

ד. ונפ"מ דיכול לשחוט אחריה אמה או בנה ביום אחד, אבל אם אסורה רק משום ספק להחמיר לא הותר לשחוט אחריה האסורין משום או"ב. כף החיים אות י'.

ה. והרש"ל כתב דאפי' עשתה הפירכוס רק עם גמר השחיטה מהני, והש"ך השיג עליו והסיק כדברי הרמ"א דבעינן פירכוס אחר שחיטה, ואם פירכסה רבע שעה אחרי שחיטה לא מהני אבל אחרי ארבע או חמש רגעים או קצת יותר מהשחיטה מועיל. כף החיים אות י"ד-ט"ו.

ו. ועד אחד נאמן שפרכסה ואפי' אשה ומותר לאכלה. כף החיים אות ח"י.

ז. ובעינן שתהיה פשוטה כדרכה וכפפה להיות כמין ר', זה מקרי פשוטה וכפפתו או להיפך, אבל היתה כפופה והוסיפה לכופף עוד קצת לא מהני. כף החיים אות י"ט.

ח. ואם כפפה ידה בלבד כתב הב"י דמשמע מרמב"ם דאסור, אבל הרשב"א והר"ן פסקו דמהני, ובזבחי צדק כתב דבשעת הדחק אפשר לסמוך על המתירין. כף החיים אות כ'.

ט. ובעוף כל שרואין שהוא חולה צריך פירכוס. ובעופות שמביאים מן הדרך ורגליהם קשורות וכשמרימים אותו ראשו כפוף כמו חולה דינם כמסוכנת, וה"ה מחמת הקור הרי הם כמסוכנים וצריכים פירכוס. כף החיים אות ה', ואות כ"ב.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

א. ג. בבהמה גסה אחד היד ואחד הרגל בין שפשטה ולא כפפה בין כפפה ולא פשטה הרי זה פירכוס ומותרת, ואם לא פשטה לא יד ולא רגל ולא כפפה כלל הרי זו נבלה, ובעוף אפי' ריפרף אלא בעינו * ולא כשכש אלא בזנבו הרי זה פירכוס.

דף לז:

עין משפט א.

אה"ע סימן כג סעיף ג.

ג. אסור לאדם * להביא עצמו לידי הרהור, אלא יפנה לבו לדברי תורה.
ד. אסור לאדם לישון * ופניו למעלה, אלא יטה מעט שלא יבוא לידי קישוי. ולא יסתכל בבהמות שמזדקקין אם לא שמלאכתו בכך שאז לא בא לידי הרהור ואז מותר אפי' בידיו.

עין משפט ב.

יו"ד סימן יז סעיף ג.

ה. גדולי החכמים לא היו אוכלים מהבהמה שממהרים ושוחטים אותה * כדי שלא תמות ואע"פ שפרכסה בסוף השחיטה *. ודבר זה אין בו איסור אלא כל הרוצה להחמיר על עצמו בדבר זה הרי זה משובח *.

עין משפט ג.

יו"ד סימן יז סעיף א.

עין לעיל דף לז. עין משפט א.ב.

י. זהו גירסת הרי"ף והרמב"ם בגמ' בחולין ל"ח ע"ב, אבל בנוסחא שלנו כתוב בגמ' גפו במקום עינו, וכ"נ דעת הט"ז בס"ק ג' והש"ך בס"ק ה', וכיון שיש נוסחאות יש להחמיר, ומ"מ בהפסד מרובה יש להקל בריפרוף בעינו לבד. כף החיים אות כ"ג.
כ. קידושין ל' ע"ב.
ל. ברכות י"ג ע"ב ונדה י"ג ע"ב.
מ. מגמ' בחולין ל"ז ע"ב והאידנא דרבים התולים להקל ראוי לכל בעל נפש להזהר אפי' במסוכנת של ישראל. כף החיים אות ל"ח.
נ. ובגמ' קידושין כ"א ע"ב כתוב דהיתר אכילת בשר מסוכנת דומה ממש להיתר אשת יפת תואר דאם לא נתיר לו לשחוט המסוכנת לא יעמיד עצמו ויאכל אף אחר שתמות. כף החיים אות ט"ל.
ס. ובספר ערוגת הבושם כתב דמ"מ אם יודעין שהיא חולה יש להחמיר בזה"ז כי הרופאים אומרים כולם בפה אחד שיש סכנה לאכול מבשרה. כף החיים אות מ'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com